

Position Paper: Recreatie en toerisme als strategisch beleidsterrein in de fusiegemeente Hilversum

Adviesorgaan Recreatie en Toerisme gemeente Wijdmeren

Datum 20 mei 2025

Inleiding

Op 28 februari 2024 is het Adviesorgaan Recreatie en Toerisme (AO) van de gemeente Wijdmeren ingesteld. Vertegenwoordigers uit de sector adviseren de gemeente – gevraagd en ongevraagd – over relevante ontwikkelingen. Er is een gezamenlijke ambitie om het Wijdmeers plassengebied duurzaam en toekomstbestendig te ontwikkelen, met aandacht voor instandhouding, vernieuwing en toezicht. De gemeente heeft toegezegd het AO als klankbord te betrekken bij toekomstige beleidsvorming.

Per 1 januari 2027 gaan de gemeenten Hilversum en Wijdmeren samen tot één nieuwe gemeente. Deze bestuurlijke fusie biedt niet alleen kansen om de ambtelijke organisatie te versterken, maar ook om beleidsterreinen inhoudelijk opnieuw te positioneren. Eén van die terreinen is recreatie en toerisme – een domein met directe verbindingen naar economie, leefbaarheid, natuurbeheer, gezondheid en de ruimtelijke inrichting van het gebied.

Met dit position paper willen wij direct duidelijk maken hoe urgent en belangrijk dit onderwerp is en pleiten wij ervoor dat recreatie en toerisme vanaf de start van de nieuwe gemeente bestuurlijk serieus genomen worden en een voorname plek krijgen binnen de gemeentelijke organisatie, het coalitieakkoord en de strategische beleidsontwikkeling.

Huidige situatie

Hilversum en Wijdmeren hebben elk een sterk eigen profiel. Hilversum is een mediastad met een stedelijke dynamiek, een groot cultureel aanbod en veel voorzieningen. Wijdmeren daarentegen staat bekend om haar landschappelijke kwaliteiten, uitgestrekte natuur, rust en recreatieve waarde – met name op en rond de Loosdrechtse Plassen.

Recreatie en toerisme zijn in Wijdmeren van groot economisch belang. Het is een belangrijke bron van werkgelegenheid en vormt een drager van de lokale economie. In Loosdrecht, Kortenhoef, Ankeveen, 's-Graveland, Breukeleveen en Nederhorst den Berg zijn veel voorzieningen voor watersport ontwikkeld, zoals jachthavens, bootverhuur, zeilscholen en recreatieparken. Rond het water is daarnaast veel horeca gevestigd, die profiteert van zowel dagrecreatie als toeristisch verblijf.

Tegelijkertijd is het huidige beleid van de twee gemeenten op dit gebied gefragmenteerd en

verschilt het niveau van ambities, middelen en uitvoering. Er is geen gezamenlijke visie op de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de regio als geheel.

Waarom recreatie en toerisme nú bestuurlijk verankeren

1. Economisch potentieel

Recreatie en toerisme zorgen voor werkgelegenheid, versterken lokale ondernemingen en maken de gemeente aantrekkelijk voor bezoekers en inwoners. In Wijdemeren is het één van de belangrijkste economische sectoren, goed voor bijvoorbeeld ruim 500 banen en circa 30 miljoen euro omzet per jaar. Hilversum kan hierop aanvullen met haar culturele aanbod en infrastructuur. De nieuwe gemeente kan daarmee een sterk en veelzijdig profiel opbouwen met een poort tussen stad en natuur.

2. Ruimtelijke keuzes

De komende jaren staan in het teken van woningbouw, mobiliteitsaanpassingen en natuurinclusieve ontwikkeling. Recreatie en toerisme moeten hierin niet worden vergeten. Ze leveren een kwaliteitsimpuls aan de leefomgeving en dragen bij aan een zorgvuldige inrichting van het buitengebied.

3. Gezondheid en leefbaarheid

Inwoners profiteren direct van toegankelijke, goed onderhouden recreatiegebieden. Dit draagt bij aan beweging, ontspanning, mentale gezondheid en sociale samenhang.

4. Samenhang en balans

Zonder een integrale aanpak kunnen spanningen ontstaan tussen natuurbelangen, economische exploitatie, woningbouwdruk en recreatief gebruik. Bovendien is er al een stevige basis, zoals de gebiedsakkorden Loosdrechtse Plassen, de recreatievisie Wijdemeren en samenwerkingsafspraken met ondernemers. Het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden; met relatief weinig inspanning kan een hele sector stevig worden ingebed. Door recreatie en toerisme expliciet te benoemen in het bestuursakkoord en het omgevingsbeleid kan de nieuwe gemeente sturen op balans en draagkracht.

Aanbevelingen

- Ontwikkel een integrale visie op recreatie en toerisme, als onderdeel van het coalitieakkoord.
- Richt een duidelijke portefeuille Recreatie en Toerisme in binnen het college van B&W, met voldoende ambtelijke ondersteuning.
- Zorg voor gebiedsgerichte samenwerking met ondernemers, recreanten, natuurorganisaties en inwoners.
- Maak gebruik van data (zoals bezoekersaantallen, druktemonitoring, draagvlakmetingen) om onderbouwde beleidskeuzes te maken.
- Werk aan een merk en positionering van de nieuwe gemeente als aantrekkelijk recreatief gebied tussen stad, water en natuur.

Slotbeschouwing

Laten we deze kans nú grijpen om echt verschil te maken en samen politieke en bestuurlijke actie te ondernemen.

De fusie tussen Hilversum en Wijdmeren biedt een unieke kans om recreatie en toerisme te herwaarderen als strategisch beleidsterrein. Niet alleen vanwege het economische en ruimtelijke belang, maar ook vanwege de bijdrage aan welzijn, leefbaarheid en identiteit.

Door vanaf de bestuurlijke start te kiezen voor een stevige positie van recreatie en toerisme, investeert de nieuwe gemeente in een toekomstbestendige, aantrekkelijke en vitale leefomgeving – voor inwoners, ondernemers én bezoekers. De combinatie van Hilversums stedelijke cultuur en infrastructuur met Wijdmerens unieke natuur- en waterrecreatie biedt daarbij een uitgelezen kans om een samenhangend en onderscheidend profiel te ontwikkelen: een poort tussen stad en natuur, waar economische kracht en landschappelijke kwaliteit elkaar versterken.

Geachte Colleges van de gemeenten Hilversum en Wijdmeren, raadsleden en politieke partijen,

Het Adviesorgaan Recreatie & Toerisme (AO) van de gemeente Wijdmeren is op 28 februari 2024 opgericht en bestaat uit vertegenwoordigers uit de recreatie- en toerismesector. Wij adviseren de gemeente, gevraagd en ongevraagd, over ontwikkelingen die voor de sector van belang zijn. Samen streven we naar een toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig plassegebied, met aandacht voor duurzame instandhouding, verbetering, vernieuwing en goed toezicht. Het AO fungeert als klankbord bij toekomstige ontwikkelingen in het gebied.

Op 20 mei 2025 heeft het AO het bijgevoegde position paper “Recreatie en toerisme als strategisch beleidsterrein in de fusiegemeente Hilversum” vastgesteld.

Dit paper is gericht op de politieke partijen en bestuurders van de gemeenten Wijdmeren en Hilversum. Wij vinden het belangrijk dat de recreatie- en toerismesector een stevige plek krijgt in het beleid van de nieuwe fusiegemeente, gelet op het grote maatschappelijke en economische belang ervan in Wijdmeren.

Met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen stellen wij voor dat politieke partijen in hun programma’s expliciet aandacht besteden aan recreatie en toerisme rond het plassegebied.

Wij stellen het zeer op prijs als u dit position paper wilt verspreiden onder de leden van de gemeenteraad en de politieke partijen in uw gemeente.

Met vriendelijke groeten,

Gerrit Willems

Regiovertegenwoordiger Waterportverbond

Voorzitter Adviesorgaan Recreatie en Toerisme Gemeente Wijdmeren

E: vechtenplassen@watersportverbond.nl

M: 0617 770 782